

ДОСЛІДЖЕННЯ ХАРАКТЕРИСТИЧНОЇ ЗАДАЧІ КОШІ З ПЕРЕДІСТОРІЄЮ

Розглянемо у фазовій площині xOt область $D = D_1 \cup D_2$, де

$$D_1 = \{(x, t) / x \in (x_0, x_1], t \in (g(x), t_1]\},$$

$$D_2 = \{(x, y) / x \in (x_0, x_1], t \in (t_1, t_2]\},$$

а $t = g(x) \Leftrightarrow x = \kappa(t)$ – «вільна» крива і $g'(x) > 0$, $t_i = g(x_i)$,
 $i = 0, 1$, $0 \leq x_0 < x_1$, $0 \leq t_0 < t_1 < t_2$.

Дослідимо задачу: в просторі функцій $C^*(\bar{D}_2) := C^2(D_2) \cap C(\bar{D}_2)$ знайти розв'язок нелінійного диференціального рівняння

$$u_{xx}(x, t) = f(x, t, u(x, t), u_t(x, t)) := f[u(x, t)], \quad (1)$$

який задовольняє умови

$$\begin{aligned} u(x_0, t) &= \varphi(t), \quad t \in [t_1, t_2], \\ u(x, t_1) &= v(x, t_1), \quad x \in [x_0, x_1], \end{aligned} \quad (2)$$

де $v(x, t_1) \in C^*(\bar{D}_1) \in$ розв'язком задачі Дарбу,

$$v_{xx}(x, t) + a_1(x, t)v_x(x, t) + a_2(x, t)v_t(x, t) = \omega(x, t, v(x, t)) := \omega[v(x, t)], \quad (3)$$

$$\begin{aligned} v(x_0, t) &= \mu(t), \quad t \in (g(x), t_1], \\ v(x, g(x)) &= \psi(x), \quad x \in (x_0, x_1], \end{aligned} \quad (4)$$

причому виконуються умови узгодженості

$$\varphi(t_1) = \mu(t_1), \quad \psi(x_0) = \mu(t_0), \quad (5)$$

Надалі вважатимемо, що $f[u(x, t)] \in C(\bar{B}_2)$,
 $f: \bar{B}_2 \rightarrow R$, $\bar{B}_2 \subset R^4$, $\text{Пр}_{xOt} \bar{B}_2 = \bar{D}_2$, $\omega[v(x, t)] \in C(\bar{B}_1)$, $\omega: \bar{B}_1 \rightarrow R$, $\bar{B}_1 \subset R^3$,
 $\text{Пр}_{xOt} \bar{B}_1 = \bar{D}_1$, $a_1(x, t) \in C^{(1,0)}(D_1)$, $a_2(x, t) \in C^{(0,1)}(D_1)$,

$$a_{1x}(x, t) = a_{2x}(x, t), \quad (x, t) \in D_1, \quad (6)$$

а задані функції $\varphi(t) \in C^1[t_1, t_2]$, $\mu(t) \in C^1[t_0, t_1]$, $\psi(x) \in C^1[x_0, x_1]$.

За допомогою побудованої модифікації двостороннього методу досліджується характеристична задача Коші з передісторією. Визначаються функції порівняння задачі та зазначаються умови, за яких множина цих функцій не порожня. Модифікованим двостороннім методом будуються послідовності функцій та доводиться їх рівномірна збіжність до єдиного розв'язку поставленої задачі.

Література

1. Marynets V.V., Marynets K.V. On Goursat-Darboux boundary-value problem for systems of non-linear differential equations of hyperbolic type. *Miskolc Mathematical Notes*. 2013. Vol. 14, N 3. P. 1009 – 1020.
2. Маринець В.В., Питьовка О.Ю. Про один підхід дослідження крайових задач для нелінійних рівнянь гіперболічного типу в області зі складною структурою краю. *Математичне та комп'ютерне моделювання. Серія: Фіз.-мат. науки: Зб. наук. праць ІК ім. В.М. Глушкова НАНУ*. 2017. Вип. 15. С.113–119.
3. Маринець В.В., Маринець К.В., Питьовка О.Ю. Аналітичні методи дослідження крайових задач: монографія. Ужгород:Видавництво УжНУ «Говерла» – 2019 – 288 с.
4. Маринець В.В., Питьовка О.Ю. Дослідження крайової задачі для нелінійного хвильового рівняння з розривною правою частиною. *Наук. Вісник УжНУ. Сер. матем. і інформ.* 2018. Вип. № 1(32).С. 127–134.
5. Collatz L. *Funktionalanalysis und numerische mathematic*. Berlin – Göttingen–Heidelberg: Springerler – Verlag. 1964. P. 440.
6. Marynets V.V., Marynets K.V., Pytovka O.Yu. On one constructive method of the differential equations of the hyperbolic type. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2015. Вип. № 2 (27). P. 76–85.

УДК 330.142:331.101.262]:330.59(043.2)

ПІТЮЛИЧ М.І.
Мукачівський державний університет

ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ – ОСНОВА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДИ

Реформа децентралізації, що здійснюється в Україні, ставить за мету зміцнення місцевого самоврядування шляхом створення в особі громад ефективних суб'єктів управління наділених можливістю самостійно ухвалювати рішення і відповідати за їх реалізацію процесі руху до цієї мети. Проблема формування територіальних громад, в основному звелось до їх фінансової самодостатності, як ключового чинника ефективного функціонування. Не заперечуючи важливість фінансової складової успішної діяльності громад, на нашу думку, дана проблема в повною мірою гіперболізована оскільки вступає в суперечність із загальноприйнятою у світі людиноцентриською доктриною, стержневою ідеєю якої є визначення людського капіталу в якості найважливішого чинника суспільного розвитку. Тому ми підтримуємо думку, що політика ефективного розподілу засобів не може бути ефективною без політики творення, без створення нових робочих місць, місто і регіоноутворюючих підприємств, без розширення реального сектору економіки що можливо тільки за умови кооперації з іншими громадами і регіонами країни. І головним у цьому процесі має бути людський ресурс, без якої ніяка реформа не може бути ефективною [1]. З наведеного стає очевидним, що основною домінантою ефективної діяльності територіальних громад є розвиток людського капіталу, особливо його інноваційної компоненти, яка сьогодні визначає конкурентоздатність людського потенціалу громади, а відповідно перспективу розвитку. Принаймні це означає, що вихід з кризової ситуації, в якій опинилася переважна частина новостворених громад, вбачається в підвищенні соціальної активності кожного жителя громади,

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>